

2026-02-06

Privattandläkarnas remissvar avseende IVO:s föreslagna förändringar beroende på införandet av tillståndsplikt för privata tandvårdsverksamheter Dnr 6.2.1-17648/2025 och 6.2.1-17649/2025

Vad omfattar remissvaret

Privattandläkarnas remissvar omfattar:

- Inspektionen för vård och omsorgs föreskrifter (HSLF-FS 2026:XX) om
- Ansökan om tillstånd för att bedriva viss tandvårdsverksamhet
- Anmälan om ändringar i tillståndspliktig tandvårdsverksamhet
- Ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2023:7) om anmälan av verksamhet enligt patientsäkerhetslagen

Privattandläkarna är branschorganisationen för den privata tandvården. Som sådan representerar vi privata vårdgivare. Vi representerar både små och stora vårdgivare. Ungefär 70 procent av alla privata vårdgivare är medlemmar och cirka 75 procent av alla privata tandläkare arbetar hos någon av våra medlemmar.

Privattandläkarnas övergripande synpunkter

Utgångspunkten för IVO:s arbete är den ändring av patientsäkerhetslagen som riksdagen beslutade den 19 november 2025 med tillhörande förordningsförändring samt Socialstyrelsens förslag på nya föreskrifter. Privattandläkarna har tidigare lämnat synpunkter på proposition, förordningsförändring och Socialstyrelsens förslag på föreskrift.

Riksdagen har beslutat att införa tillståndsplikt för privat tandvård. Privattandläkarna anser att det är av yttersta vikt att kriminella och oseriösa aktörer förhindras från att bedriva tandvård och betonade, som expert i utredningen "ökad kontroll över tandvårdssektorn" och i remissvaret på utredningen betonade Privattandläkarna att det är viktigt att krav då utformas så att de förhindrar kriminella och oseriösa aktörer, men kraven får inte innebära omfattande merarbete och merkostnader för alla seriösa privata vårdgivare.

Privattandläkarna noterar att det remitterade förslaget innebär ett omfattande merarbete för vårdgivarna inom den privata tandvården. Privattandläkarna uppskattar att tidsåtgången för att färdigställa tillståndsansökan är betydande. En orsak till detta är att det inte bara ska redogöras för att verksamheten har kunskap om vilket patientsäkerhetsarbete som följer av patientsäkerhetslagen utan det ska även visas hur verksamheten organiseras.

Samma krav på offentlig som privat tandvård

Själva tillståndsplikten medför inga nya krav på vårdgivarna. Kraven är desamma oavsett om vårdgivaren är privat eller offentlig. Privattandläkarna förutsätter därför att offentliga vårdgivare vid tillsyn av IVO exempelvis kommer behöva beskriva hur patienterna och deras närstående ges möjlighet att delta i patientsäkerhetsarbetet, hur vården och behandlingen så långt som möjligt utformas och genomförs i samråd med patienten samt hur det säkerställs att patienten ska få information om tandhälsotillstånd och behandlingsmetoder som står till buds.

Om IVO inte systematiskt tillsynar hur offentliga vårdgivare organiserar sin verksamhet för att motsvara kraven i gällande lagstiftning uppstår i praktiken olika villkor för privat och offentlig tandvård. Vilket innebär att patienterna i den offentliga tandvården riskerar att mötas av en offentlig tandvård som inte motsvarar kraven i patientsäkerhetslagen.

Privattandläkarna ser en betydande risk att IVO i sitt arbete kommer att ställa andra krav på verksamhetschefens insikt i patientsäkerhetslag, tandvårdslag, och patientdatalag än vad regionerna gör. Om detta sker innebär det i praktiken att det ställs andra krav på offentlig jämfört med privat tandvård. Det skulle i förlängningen innebära att en regionägd verksamhet som avknoppas till privat verksamhet skulle kunna nekas tillstånd trots att verksamheten inte förändrats sedan den drevs offentligt, vilket naturligtvis är oacceptabelt.

En verksamhet som övertas måste kunna fortsätta att bedrivas i avvaktan på att ett tillstånd beviljas

Privattandläkarna anser att frågan om hur en verksamhet ska kunna fortsätta att bedrivas under tillståndsprövningen måste hanteras. Det är förenat med patientrisker om en tandvårdsverksamhet måste stängas i avvaktan på att den nya ägaren beviljas tillstånd för att bedriva verksamheten. Utöver det är det direkt affärskritiskt för både säljaren och köparen. Om verksamheten tvingas vara stängd i avvaktan på tillstånd finns en stor risk att patienterna söker sig till annan vårdgivare. Även värdet på en stillastående verksamhet riskerar att sjunka drastiskt, beroende på olika klausuler i avtalen för att undvika skada.

Behov av läsanvisningar och annat stöd

Ansökan om tillstånd är omfattande och vårdgivaren ska beskriva hur den bedriver sin verksamhet. För att det inte ska uppstå missuppfattningar, som leder till behov av kompletteringar anser Privattandläkarna att det behövs läs- och stödhänvisningar till ansökningsblanketten. Sådana kan vidare minska tidsåtgången vad gäller ifyllandet av anmälan.

Inspektionen för vård och omsorgs föreskrifter (HSLF-FS 2026:XX) om [?]

Privattandläkarna har inga synpunkter på förslag till föreskrift.

Ansökan om tillstånd för att bedriva viss tandvårdsverksamhet

Privattandläkarna anser att frågan om att beskriva verksamheten utifrån koder är svårtolkad. Privattandläkarna tror att den kan leda till viss förvirring då många av våra medlemmar bedriver tandvård inom flera av områdena utan att vara specialister.

Ändring i föreskrifterna (HSLF-FS 2023:7) om anmälan av verksamhet enligt patientsäkerhetslagen

Privattandläkarna har inga synpunkter på förslag till föreskrift.

För Privattandläkarna

Michael Grate

Vd

Lars Olsson

näringspolitisk chef